

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

936. Quas uniones dissolvere possint Legatus à latere, Episcopus, aliique pollentes in hoc potestate ordinariâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

PARAGRAPHVS V.

De suspensione, dissolutione, & revocatione unionum.

Questio 934. An, quando, & qualiter suspendantur uniones?

1. Respondeo primò: In resignationibus in favorem solet à Papa dari suspensio unionum, uti & reservationum expectatarum, & aliarum gratiarum. Paril. de resig. l. 3. q. 7. n. 182. juxta dicta aliàs de resignatione beneficiorum unionum.

2. Respondeo secundò: In quacunque, quamvis generali suspensione unionum, quæ per Papam dari solet in resignationibus in favorem de beneficiis jam antè unitis, nunquam venit suspensio beneficiorum unionum in vim Decretorum Concilii Tridentini, nisi fiat de iis expressa mentio. Corrad. pr. benef. l. 4. c. 8. n. 6. ubi etiam habet formam, qualiter, dum datur hæc suspensio per Cancellariam, solet extendi, & in specie, seu in terminis suspensionis unionis Seminario facta hanc dicit esse præxin, ut aliquo modo de hac unione fiat mentio in supplicatione, quam aut diversimodè concipi, ut nimirum vel Resignatarius in dispositiva supplicationis dicat: *Supplicat igitur humiliter S. V. Petrus orator, quatenus specialem gratiam faciendò unionem de dicto beneficio Seminario N. ordinariâ, seu Apostolicâ auctoritate factam, illiusque vim & effectum hac vice suspendendo, ex hujusmodi vacatione effectum hujusmodi sortiri, aut locum sibi vindicari non posse, neque debere decernendo, resignationemque hujusmodi admittendo, &c.* Vel ut dicta suspensio petatur in clausula non obstantium, in calce primæ partis supplicationis, nempe: *non obstantibus præmissa unione de dicto beneficio Seminario Ecclesiastico N. ordinariâ, seu Apostolicâ auctoritate facta, quam, illiusque effectum ad effectum præmissi resignationis suspendere placeat, &c.* Addit etiam Corrad. quod, si de unione Seminario facta non fuisset facta specifica mentio, illa non comprehendatur in generali suspensione: quin & ait, pluries se vidisse, hujusmodi suspensionis petitionem, etiam pro prima vice, fuisse denegatam, ne contingat tales uniones nunquam ferè sortiri suum effectum, dum, si beneficium sic unitum de uno in alium resignetur, daretur processus in infinitum, & sic unio redderetur frustratoria contra mentem Papæ, qui tatenus concedit dictas suspensiones, quatenus credit, per hujusmodi resignationem citius unionem sortiri effectum; cum contingere possit, ut Resignatarius præmoriatur. Subjungit & aliam suspensionis talis concedendæ formulam, ac denique approbare videtur illud, nempe ut ad rescandæ tot resignationes, Seminatum agat cum beneficiario, ut beneficium sic unitum ad favorem Seminario resignet cum reservatione pensionis super fructibus dicti beneficii, sive pro ipso resignante, sive pro alio ipsi bene viso, ut nempe sequatur effectus prædicta unionis, ablata occasione tot resignationum.

P. Leuren, Fori. Benef. Tom. III.

Questio 935. An, & à quo fieri possit dissolutio unionis?

1. Respondeo primò in genere: Qui unire potest, potest etiam dissolvere factam unionem; sicut qui potest condemnare, etiam potest absolvere. l. is qui potest. ff. de acquir. hered. juxta illud: *Quod iussit, verumque Prætor, contrario imperio tollere potest. l. quod iussit. ff. de re judic. Corrad. pr. benef. l. 2. c. 15. à n. 48. citans e. cum ex injuncto. de heret. & Rebuff. in pr. tit. de union. revocat. n. 15. male tamen allegans illud, qui institueret potest, potest etiam destituere; quod falsum esse, sæpe dictum est alibi. Garc. p. 12. v. 2. n. 362. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. s. 4. n. 4. res enim, per quas causas nascitur, per eas & dissolvi potest, ut Castrop.*

2. Limitanda tamen est responsio, ut ij, qui non jure ordinario, sed solum consuetudine, præscriptione, privilegio unire possunt, non possint uniones à se factas dissolvere; eò quòd dissolvere est quid diversum ab unire, & consuetudo, privilegia, & præscriptio se non extendant ad contraria. Castrop. loc. cit. Azor p. 2. l. 8. c. 29 q. 5. citans Rebuff. ubi antè, n. 20.

3. Respondeo secundò in specie: Primò suspendere non tantum potest Papa uniones v. g. pro effectu resignationis beneficii uniti. Card. de Luca. de benef. d. 7. n. 2. sed & de potestate Papæ dissolvendi uniones quasvis non est dubitandum. Card. de Luca de benef. d. 46. n. 15. Azor loc. cit. Secundò Legatus de latere. Castrop. Azor. l. cit. Tertiò Episcopus, aliisque Ordinarius potens unire beneficia. Ventrigl. To. 2. annot. 8. s. 2. n. 32. Tond. qq. benef. p. 3. v. 156. n. 7. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. ult. Castrop. Azor. l. cit. Quarto Capitulum Sede vacante, si eo tempore unire potest. Castrop. Azor. l. cit.

Questio 936. Quas uniones dissolvere possint Legatus de latere, Episcopus, aliisque pollemtes in hoc potestate ordinariâ?

1. Respondeo primò in genere, posse eas omnes dissolvere, quas facere possunt. Castrop. loc. cit. Hinc

2. Respondeo secundò in specie: Legatus potest dissolvere uniones factas ab Episcopo; quia has ipse facere potuit; & contra Episcopus dissolvere factas à Legato potestate ejus ordinariâ. Garc. loc. cit. n. 303. Azor, loc. cit. Item factas à Prædecessore suo. Ventrigl. loc. cit. n. 33. quia & has ipse facere potuit. Legatus, & Episcopus dissolvere potest uniones factas à Papa, siquidem Papa uniendo non tollit potestatem Ordinarii. Corrad. pr. benef. l. 2. c. 15. n. 51. Garc. cit. n. 303. Castrop. Azor. Ventrigl. l. cit. citans Rebuff. in pr. tit. de union. revocat. n. 16. Non tamen potest Episcopus dissolvere uniones, quas Papa fecit ex plenitudine potestatis, & non potestate ordinariâ. Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 8. Ventrigl. cit. n. 33. Garc. n. 304. cum Pet. de Perus. tr. de revocat. union. c. 4. uti nec id potest Legatus de latere Garc. ibid. ex eodem. Sic etiam Episcopus facere non poterit dissolutionem unionis facta à Legato de latere ex speciali commissione, quam is aliàs potestate suâ ordinariâ facere non poterat. Atque ita, uti unire non potest, ita nec potest dissolvere uniones beneficiorum exemptorum Episcopus; sed id spectat ad solum Papam, qui solus est Superior exemptorum. Azor. l. cit. q. 4.

cit. q. 7. Tond. q. benef. s. 3. c. 128. n. 4. citans Rebuff. in pr. de union. revocat. n. 22. Quamvis & Legatum de latere facere posse dissolutionem exemptorum satis indicet Tond. loc. cit. dum ait: Horum beneficiorum solus superior est Papa, vel Legatus de latere.

Questio 937. An ad dissolutionem unionis requirantur causae, & quae?

1. Respondeo primò: Requiritur causa justa & legitima; seu inferior Papà, sicut sine concurrente justa causa unire, sic nec sine illa dissolvere unionem potest. Ventrigl. loc. cit. n. 34. Corrad. l. 2. c. 15. n. 55. Garc. cit. n. 303. Castrop. loc. cit. n. 4. Card. de Luc. ad Trid. d. 8. n. 34.

2. Secundò: Haec causae sunt eadem in dissolvenda, quae faciendae unioni, nempe utilitas, & necessitas. Corrad. loc. cit. n. 46. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 305. Azor p. 2. l. 6. c. 29. q. 4. ubi: ob necessitatem evidentem, vel magnam Ecclesiae utilitatem jure unio dissolvitur. Sic ubi unio incipit esse noxia Ecclesiae, v. g. si inde fraudentur elemosinae, si pereat hospitalitas, si religio laxetur, dissolvi jure potest. Azor loc. cit. & ex eo Garc. Sic etiam cessante causa, propter quam facta fuit unio, ea dissolvi potest, & Ecclesia ad primum statum reduci. Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 8. Corrad. loc. cit. n. 44. Azor loc. cit. Garc. cit. n. 305, citans Caccialup. de union. d. 9. Rebuff. in pr. tit. de union. revocat. n. 1. & 2. Redundat hoc enim in manifestam Ecclesiae utilitatem, & augmentum cultus divini esse plures titulos beneficiales, quorum singuli suos distinctos Rectores habeant, qui inde congruenter vivere possint. Sic si cesset paupertas Ecclesiae, ob quam facta est unio, excrecentibus fructibus, dissolvi potest unio. Corrad. loc. cit. n. 45. Azor cit. q. 4. Dico dissolvi potest; nam etsi, dum Ecclesia ex tenui redit ad pinguiore reditus, justa sit causa dissolvendi unionem, non tamen propterea de se dissolvitur unio, aut ea dissolvenda est necessario. Garc. n. 306. citans Pet. de Perus. d. 3. q. 3. Cenzellin. in Clem. fin. v. defensor. de reb. Eccl. non alien. Sic si ob pestem, bellum, aliaque pericula, vel ob aëris intemperiem, soli sterilitatem, deficiente populo, unita fuit Ecclesia, redeunte dein populo dissolvi potest unio. Azor. loc. cit.

3. Respondeo tertio: Causa dissolutionis unionis, nempe dicta Ecclesiae necessitas, vel utilitas non minus ad dissolutionem unionis, quam ad faciendam unionem est probanda. Castrop. l. cit. A. 20r. cit. q. 4. in fine. citans Oldr. cons. 261. Etsi non ita clarè, ac ea probanda est ad unionem faciendam; cum unio sit odiosa, & juri communi adversa, quod vult, ut beneficia singula singulis conferantur, & sic per rescissionem unionis Ecclesia redeat ad primum statum juri communi magis conformem. Castrop. loc. cit.

Questio 938. Qualiter dissolvenda uniones, seu an & quae in earum dissolutione requirantur solemnitates?

1. Respondeo primò in genere: requiritur quoque in dissolutione unionis aliqua solemnitas. Ventrigl. loc. cit. n. 34. Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 9. & ad Trident. d. 2. n. 34. ubi: in Ecclesiis inferioribus praesertim Parochialibus, dum agitur de unione accessoria & subjectiva, vel etiam de altera, qua aequè

principalis dicitur, adeò, ut de factio unus utriusque sit Rector, dissolutio, cum dicitur species alienationis, exigitur vigorosas solemnitates & causam, ideoque ubi Apostolica auctoritas non accedat, non de facili verificabilis est, ut dicitur illius dissolutionis; quia cum sola Ordinarii auctoritate fit.

2. Respondeo secundò in specie: haec solemnitates requiruntur primò cognitio causae dissolutionis faciendae; non secus enim ac in faciendae unione est cognitio requiritur. Corrad. l. cit. n. 52. Tond. q. benef. p. 3. c. 156. n. 4. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. ult. Ventrigl. l. cit. n. 34. Garc. l. cit. n. 307. citans Pet. de Perus. de revocat. union. c. 3. 4. 5. Rebuff. in pr. tit. de revocat. union. an. 24. Secundò consensus Capituli. Corrad. l. cit. n. 52. & 55. Barb. l. cit. Azor. l. cit. q. 5. in fine. Castrop. l. cit. Garc. cit. n. 307. citans Pet. de Perus. & Rebuff. ubi ante. Tertiò vocatio eorum omnium, quorum interest, unionem non dissolvi. Tond. l. c. Azor. l. cit. q. 6. Corrad. cit. n. 55. Ventrigl. c. n. 34. Castrop. cit. n. 4. Garc. n. 208. citans Pet. de Perus. ubi ante. c. 6. Rebuff. n. 26. Hinc igitur primò vocandus necessario est Rector beneficii uniti, seu qui illud unitum suo beneficio possidet, & nisi ille vocetur, dissolutio est nulla. Azor. l. cit. q. 6. Castrop. l. cit. Tond. l. cit. n. 5. cum agatur de dissolutione juris etiam quaesiti. Tond. ibid. Dum autem dissolutio unionis non habet effectum suum nisi post mortem Rectoris, seu possessoris illius beneficii uniti, hic vocandus non est; cum nullum ei creetur praerudicium. Ventrigl. l. cit. n. 34. Secundò vocandus est etiam Vicarius, qui in unita Ecclesia moratur, eamque administrat; quia & ejus causa agitur. Castrop. l. cit. Azor. cit. q. 6. Tertiò, dum ea dissolutio fit vacante beneficio principali, cui unitum erat illud aliud accessorie (idem est, si fiat vacante beneficio, cui aequè principaliter unitum, hoc enim non minus vacat, quam illud, dum hac unio non tollit titulum, adeò que non impedit dictam vacationem) vocandus est defensor beneficii. Tond. cit. n. 5. Castrop. l. cit. Garc. n. 308. citans gl. in Clem. fin. de reb. Eccl. non alien. v. vacabat. Pet. de Perus. l. 3. Rebuff. ubi ante n. 13. quia dum unio facta est ex causa necessitatis, vel utilitatis Ecclesiae, ac proinde jam quaesitum jus & utilitas Ecclesiae, dum agitur de se jungendo iterum beneficio ab illa, adeoque hic interveniat alienatio; cum possessorem non habeat, habere debet defensorem, qui unionem defendat, & dissolutionem impediat. Tond. Castrop. l. cit. Quartò Patronus, seu is, qui per unionem jus patronatus amiserat, cum ejus interest, utpote ad quem dissoluta unio hoc jus redit. Castrop. l. cit. Azor. cit. q. 6. Quintò Praelatus utriusque dioecesis, si beneficia unita ad diversas dioeceses spectant. Castrop. l. cit. Azor. cit. q. 6. Corrad. cit. n. 15. n. 56.

Questio 939. An, & quae uniones ipso jure, ac sine opera Episcopi, aut alterius resolvantur?

1. Respondeo: Uniones, annexiones, incorporaciones Monasteriorum, Prioratuum, Praepositarum, dignitatum, personatum, administracionum, officiorum, & cujusvis qualitatis aut generis beneficiorum, quibuslibet aliis similibus, aut etiam fabricis, pive locis factae dissolvuntur ipso jure, habenturque pro non factis, beneficiaque reducuntur ad statum pristinum, possuntque tanquam vere vacantia à Sede Apostolica impetrari. si non